

A Budapesti Közlöny cikkeinek magyarságáról.

A *Nép és Nyelv* egyik hűséges olvasója figyelmeztet bennünket arra, hogy Garázda Péter „Kolozsvári ekhó” című csevegésében (Magyar Nemzet f. é. ápr. 25. sz.) a „holt bizonyos”-t „zamatos magyarság”-nak dicséri, holott németesség.

Tisztelt olvasónknak azt felelem, hogy igaza van. Eredeti, ősi magyar szavunk a *holt* is, a *bizonyos* is; a *holt bizonyos* pedig olyan németből szóról-szóra való fordítás, amilyenekért Garázda Péter méltán csúfolni szokta a magyarítgató nyelvмűvelőket.

A mi jó nyelvérzékű olvasónk elküldte a Budapesti Közlöny egyik számát is (1943. ápr. 14.) — megkétképlajbászozva a benne lévő nyelvi hibákat. Két megróttá szöveget itt közlök mutatóban.

„A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Szily Kálmán magyar királyi titkos *tanácsos*, volt *államtitkár*, a magyar királyi József Nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem nyilvános rendes *tanárát* .. kinevezem.”

Olvasónk ebben — nagyon helyesen — mind a *tanácsos*, mind az *államtitkár* szóhoz odaírt még egy -t tárgyragot, így ni: „dr. Szily Kálmán.. *tanácsost*, volt *államtitkárt*, a... József Nádor... egyetem... *tanárát*... kinevezem.”

A Közlönynek másik cikkében ezt olvassuk:

„A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Hankiss János, a debreceni magyar királyi Tisza István tudományegyetem nyilvános rendes *tanárának* az államtitkári címet adományozom.”

Ezt meg olvasónk — megint helyesen — így igazította ki: „... Hankiss Jánosnak, a debreceni... tudományegyetem... *tanárának*... adományozom.”

A Közlönynek efféle nyelvi különössége azonban nem idegenszerűség (hiszen nincs a világon ilyen megbomlott nyelv mintának!), hanem szándékos nyelvi nyomorékság a végre, hogy a hivatali szoba nyelve minél inkább különbözzék a hivatali szobán kívül folyó életnek nyelvétől, s ezáltal minél méltóságosabb, fenségesebb legyen

Csáki Istvántól , a fölesúti paptól, hallottam.

Negyven esztendővel ezelőtt volt káplán valahol Baranyában, ott ahol Frigyes főhercegnek uradalmi voltak: Bélyén.

Vadászaton volt Frigyesnél Ferenc Ferdinánd, s a vadászatok elmúltával megkérdezte Csáki tiszteletes úr az egyik hajtótól, látta-e a trónörököszt.

— Láttam, — mondta a hajtó.

— Hát aztán milyen volt? — faggatta tovább a káplán.

— Oan, min' más, — felelte a hajtó — csak a', hogy két puskája vót, egyik mindig tőtteni a jágerná, ü meg csak lűt. Ammin' lépött, féllábát húzta. Azt osztán nem tudom, hogy nyomorék-e, vagy úri szokásbú tőtte.

Mészöly Gedeon.